

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Självvärdering

Del 2. Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Lärosäte: Umeå universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet **idrott och hälsa**

Skriv en självvärdering för den utbildning som leder fram till den examen som utvärderas. Lärosätet ombeds att göra en så reflekterande självvärdering som möjligt genom att identifiera styrkor och utvecklingsområden samt beskriva och värdera hur dessa hanteras för att säkra att hög kvalitet nås i utbildningen. Tyngdpunkten på självvärderingen ska ligga mer på värdering än på beskrivning. Lärosätet ombeds belysa med exempel. Observera att självvärderingen ska utgå från utbildningens aktuella förhållanden vid tidpunkten för självvärderingens inlämnande. Utgå från *Vägledning för utbildningsutvärderingar på grundnivå och avancerad nivå* och basera självvärderingen på de bedömningsgrunder som ingår inom följande bedömningsområden:

- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- studentperspektiv
- arbetsliv och samverkan

Självvärderingen består av en del 1 som är gemensam för lärosätets ämneslärarutbildningar och den delen ska inledas med en beskrivning av hur ämneslärarutbildningarna organiseras på en övergripande nivå, se del 1. Redogör i del 1 för ämneslärarutbildningens utbildningsvetenskapliga kärna (UVK) utifrån bedömningsområdena.

Självvärderingen har även en eller flera del 2. Här redogörs för utbildningens ämnes- och ämnesdidaktiska studier utifrån bedömningsområdena. Lärosätet ska inkomma med en del 2 för varje undervisningsämne¹ som omfattas av utvärderingen vid det aktuella lärosätet.

Observera att det i UKÄ:s beslut om urvalet av examensmål finns rekommendationer avseende i vilken del målen bör beskrivas. Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) kan beskrivas både i del 1 och del 2. Redogör för VFU där det är relevant för lärosätets ämneslärarutbildning.

Självvärderingens olika delar ska tillsammans ge bedömaregruppen en helhetsbild av ämneslärarutbildningen vid lärosätet, utan länkar till ytterligare information. Som bilaga till självvärderingens delar ifylls även en lärartabell. Om lärosätet anser att kursplaner eller utbildningsplaner krävs för att styrka något kan dessa laddas upp i UKÄ Direkt. UKÄ ber lärosätena att vara uppmärksamma på att:

- Självvärderingen ska indelas i enlighet med angivna rubriker. Rubrikerna inklusive bedömningsgrunderna i mallarna får inte tas bort. Eventuella underrubriker kan lärosätet lägga till. Ändra inte mallarna utformning såsom marginaler.

¹ Matematik, svenska, samhällskunskap, idrott och hälsa, bild, dans och musik.

- Del 1 ska inte överstiga 20 sidor med teckenstorlek 10,5 punkter, exklusive lärartabellen. Tillkommer gör UKÄ:s instruktioner som utgör totalt 8 sidor.
- Del 2 ska inte överstiga 15 sidor med teckenstorlek 10,5 punkter. Tillkommer gör UKÄ:s instruktioner som utgör totalt 8 sidor.
- Observera att självvärderingen INTE gäller kompletterande pedagogisk utbildning, KPU.

Förutsättningar

Personal

Bedömningsgrund:

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga/konstnärliga/professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

1. Lärarresurs inom ämnet idrott och hälsa

Pedagogiska institutionen vid Samhällsvetenskapliga fakulteten är kursansvarig institution för ämnesstudierna i idrott och hälsa, inklusive de VFU-kurser som studenterna genomför under termin 5 respektive 9 och för det avslutande självständiga arbetet (examensarbetet). Ämnesrådets tvärvetenskapliga natur kräver lärare från olika ämnen och discipliner, vilket också är fallet i utbildningen (se tabell 1). Övriga medverkande institutioner i ämnesstudierna är under Samhällsvetenskapliga fakulteten *Institutionen för Kostvetenskap*, samt under Medicinska fakulteten *Idrottsmedicinska enheten* vid Institutionen för samhällsmedicin och rehabilitering och *Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin*. För varje kurs finns en utsedd kursansvarig lärare som har i uppdrag att leda lärarlagets arbete och hålla möten inför planering, genomförande och uppföljning av kurser samt fungera som stöd för samordning och progression såväl inom kursen som i relation till andra kurser i ämnet. Denna struktur ger stabilitet till såväl enstaka kurser som till ämnesinriktningen som helhet.

Sammansättningen av lärare för ämnesstudierna i idrott och hälsa bedöms vara adekvat gällande vetenskaplig, pedagogisk och professionsrelaterad kompetens. Av de 12 lärare som är involverade i ämneslärarprogrammet med inriktning idrott och hälsa är 7 disputerade (Se lärartabell). Av de disputerade är 1 professor och 2 docenter. Samtliga lärare verksamma inom programmet är tillsvidareanställda och inga pensionsavgångar är att vänta inom överskådlig tid. Av samtliga undervisande lärare har 6 en lärarexamen med inriktning mot idrott och hälsa. Alla lärare har pedagogisk kompetens genom t.ex. genomförda högskolepedagogiska kurser eller motsvarande meriter.Handledning och examination på de verksamhetsförlagda kurserna genomförs av lärare som har lång erfarenhet av undervisning och som dessutom har en ämneslärarexamen i matematik. Under hösten 2018 har 2 doktorander med inriktning mot ämnet idrott och hälsa antagits vid Pedagogiska institutionen, varav 1 har en lärarexamen med inriktning mot idrott och hälsa och lång yrkesbakgrund som lärare. Deras institutionstjänstgöring kan genomföras inom ramen för ämneslärarprogrammet med inriktning mot idrott och hälsa om de så önskar och skulle i sådana fall utgöra goda tillskott till den redan starka kompetensprofil som sammansättningen av lärare för ämnesstudierna i idrott och hälsa utgör. I tillägg till de insatser som dessa ordinarie lärare utför används institutionernas övriga forskare som experter inom vissa undervisningsområden.

Tabell 1. Kursstruktur idrott och hälsa

Idrott och hälsa 1 Termin 2	Idrott och hälsa 2 Termin 3	Idrott och hälsa 3 Termin 3
Ledarskap för lärande i idrott och hälsa, 18 hp (Pedagogik)	Kropp, kunskap och hälsa 15 hp (Pedagogik)	Social pathways in health and health promotion 5 hp (Folkhälsa och klinisk medicin)
Kost och hälsa 4,5 hp (Kostvetenskap)	Tillämpad anatomi och fysiologi 7,5 hp	Physical education from an international perspective 2,5 hp (Pedagogik)
Grundläggande anatomi och fysiologi 7,5 hp (Idrottsmedicinska enheten)	Pedagogiska perspektiv på träningslära 7,5 hp (Pedagogik)	Undervisning och lärande i idrott och hälsa 15 hp (Pedagogik) Undervisning och lärande i friluftsliv 7,5 hp (Pedagogik)

2. Säkerställande av kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Medverkande institutioner genomför årligen en översyn av lärarkapacitet och lärarkompetens inklusive pensionsavgångar och framtida rekryteringsbehov. Lärarhögskolans (LH) ledning för årligen systematiska dialoger med berörda institutioner utifrån inlämnade kompetensförsörjningsplaner för att säkerställa att antalet lärare och deras sammanlagda kompetens svarar mot ämneslärarprogrammets volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Dialogerna ligger även till grund för LH:s långsiktiga och strategiska satsningar för utveckling av vetenskaplig kompetens till gagn för programmet, se Utbildningsmiljö.

Vid Umu ges lektorer 20 % och adjunkter 10 % kompetensutvecklingstid inom ramen för sina anställningar. Strategiska planer för lärares kompetensutveckling upprättas på institutionsnivå. Medarbetarsamtal genomförs årligen i vilka kompetensutvecklingen planeras, diskuteras och följs upp med varje enskild medarbetare. Utöver system för vetenskaplig meritering har lärosätet även ett system för pedagogisk meritering med två nivåer: meriterad och excellent. För tillsvidareanställning som universitetslärare vid Umu krävs uppvisad pedagogisk skicklighet erhållen genom undervisning på högskolenivå, högskolepedagogiska kurser och/eller motsvarande. Bland de kurser i högskolepedagogik som ges vid Umu finns ”Handledning och examination av VFU” för universitetslärare som genomför VFU-besök. Umu erbjuder också en handledarutbildning för verksamma lärare i skolan (7,5 hp). Kurserna bidrar, tillsammans med övriga inslag som beskrivs i detta avsnitt, till att säkerställa att lärarstudierande har tillgång till lärare och handledare med hög kompetens för ämneslärarutbildning.

3. Sammanfattande analys och bedömning

Umu:s kompetensförsörjningsstrategi innebär att det endast i undantagsfall anställs adjunkter och att det i sådana fall krävs en magisterexamen inom pedagogik eller motsvarande ämne. Detta i kombination med att ämneslärarutbildningen i idrott och hälsa vid svenska lärosäten generellt inte ger denna typ av kombinerad examen har under de senaste åren inneburit att det blivit svårare att rekrytera lärare och doktorander till institutionen, som utöver behörighet i pedagogik samtidigt är utbildade lärare i idrott och hälsa. För att adressera denna utmaning, på lång såväl som på kortare sikt, har två doktorander med inriktning mot ämnet idrott och hälsa antagits vid Pedagogiska institutionen under hösten 2018. På lite längre sikt kommer dessa utgöra viktiga tillskott till gruppen undervisande lärare och på kortare sikt kan deras institutionstjänstgöring genomföras inom ramen för ämneslärarprogrammet med inriktning mot idrott och hälsa.

Lärosätets sammantagna bedömning är att specifika ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper täcks väl in och att andelen disputerade lärare generellt är hög. Lärarna har sammantaget den vetenskapliga och professionsrelaterade kompetens som krävs och lärarkapaciteten står i proportion till utbildningens omfattning, undervisning och examination. Lärarna har också den pedagogiska kompetens som krävs för studenternas utveckling av kunskap, kompetens och färdighet.

Förutsättningar

Utbildningsmiljö

Bedömningsgrund:

Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Inledningsvis följer en redogörelse av den vetenskapliga och professionsinriktade miljön som ansvarar för ämnet idrott och hälsa. Därefter beskrivs sambandet mellan utbildning och forskning. Avslutningsvis redovisas förutsättningar för främjande av vetenskaplig och professionsinriktad kompetens för lärare.

1. Vetenskaplig och professionsinriktad miljö

De ämnes- och ämnesdidaktiska studierna inom Ämneslärarprogrammet med inriktning mot idrott och hälsa bedrivs i samarbete mellan fyra institutioner/enheter, som alla bidrar med vetenskapligt och professionsinriktat stöd till utbildningsmiljön för studenterna på utbildningen. Forskning med bäring mot undervisningsämnet idrott och hälsa kännetecknas av både bredd och djup och bedrivs vid flertalet miljöer vid Umu. Inom den forskning som bedrivs inom ramen för lärosätets Idrottshögskola återfinns forskare från samtliga fakulteter representerade. Exempelvis genomförs forskning vid Pedagogiska institutionens forskningsområde idrottspedagogik, i vilket forskare intresserar sig för olika aspekter av fostran, socialisation, utbildning, lärande och undervisning inom idrott på fritiden och i skolan. Inom institutionens forskningsområde Specialpedagogik bedrivs också forskning med koppling till idrott. Inom kostvetenskap bedrivs bland annat forskning som belyser matens betydelse i relation till individen och samhället, samt kostens påverkan på individers hälsa och sjukdomar. Vid Institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap bedrivs forskning inom området dans och inom den medicinska forskningen vid Umu bedrivs exempelvis forskning inom idrottsfysiologi, arbetsfysiologi, träningsplanering, folkhälsa och hälsofrämjande arbete. För att stärka den specifika forskningen inom idrott och hälsa ytterligare finansieras tillsammans med Lärarhögskolan (LH) ett forskningslektorat i idrott och hälsa. Hösten 2018 antogs också två doktorander med inriktning mot idrott och hälsa. Det finns också forskare vid pedagogiska institutionen som erhållit forskningsmedel från LH för projektinriktade på ämnet idrott och hälsa (se Tabell 1).

Den fysiska utbildningsmiljön är en styrka. Didaktik/metodik undervisningen bedrivs i norra Europas största sportcenter vid campus. Tillkommer gör närliggande kommunala idrottsanläggningar och friluftsmiljöer. Speciellt undervisningen vid sportcentret ger studenterna tillgång till en mycket kreativ undervisningsmiljö i specialanpassade lokaler.

2. Nära samband mellan utbildning och forskning

Sambandet mellan forskning och utbildning i idrott och hälsa beskrivs genom de fyra kriterier som kännetecknar stark forskningsanknytning vid lärosätet.

I) Lärarna är forskningsaktiva och har ett vetenskapligt förhållningssätt som förmedlas med adekvata pedagogiska metoder. Exempelvis finns lärare som utöver sina undervisningsinslag på lärarutbildningen forskar om olika aspekter av idrott och hälsa, exempelvis omotiverade elever, Idrottslärares yrkessocialisation och kunskapsutveckling och de föreställningar om ämnet lärarstudenter utvecklar.

II) Studenterna involveras i pågående forskning. Detta innebär att studenterna i såväl teoretiska som praktiska sammanhang får kännedom om pågående forskning och att det finns möjlighet att vara delaktig i denna under utbildningen. Professorer, docenter, lektorer och doktorander berättar om sin forskning i kurserna. Lärares vetenskapliga publikationer utgör kurslitteratur i utbildningen. Inom ämnesstudierna bjuds studentgrupper in till disputationer, seminarier, gästföreläsningar och pågående konferenser, när innehållet passar deras pågående studier. Vissa av dessa forskningssammanhang schemaläggs.

III) Utbildningens innehåll är förankrat i uppdaterade forskningsresultat. Det innebär att utbildningen utgår från aktuell forskning, tillgänglig evidens och (bästa) beprövad(e) erfarenhet och återspeglas bland annat i föreläsningssinnehåll, undervisningsmaterial och kurslitteratur. Samtliga kursplaner granskas av vetenskapligt meriterad personal i beredande organ på institutionsnivå och av LH innan fastställande, vilket säkerställer att utbildningen är forskningsförankrad. Vid Pedagogiska institutionen diskuteras och förankras förändringar av kursernas innehåll även under den idrottspedagogiska forskningsgruppens möten.

IV) Undervisningen bygger på läraaktiviteter som bidrar till att studenterna utvecklar förmåga att förstå, värdera och använda processer genom vilka vetenskapligt baserad kunskap uppstår och ständigt omprövas. Detta gör det möjligt för studenterna att förvärva kunskap, färdighet och förmåga att problematisera teoretiska och empiriska iakttagelser, analysera, kritiskt värdera och implementera ny kunskap i sin framtida yrkesutövning. För exempel se examensmål 2 och 3.

Ett exempel på forskningsanknuten utbildning som kombinerar samtliga kriterier är kursen *Idrott och hälsa 1*. Flera av kursens lärare bedriver forskning om idrottslärares yrkessocialisation och kunskapsutveckling. Detta är för kursen ett relevant område och innebär att lärarna i hög grad intar ett vetenskapligt förhållningssätt till innehållet. Detta stärker studenternas möjligheter att utveckla ett eget forskande förhållningssätt. Studenterna får ta del av forskningsresultat och själva frivilligt delta i en undersökning av det slag som ligger till grund för resultaten. Studenternas svar bidrar till lärarnas fortsatta forskning. Detta förklaras för studenterna som också får möjlighet att reflektera över processen. Utbildningens forskningsanknytning säkerställs även via systematiska uppföljningar i mitt- och programutvärderingar där frågor om forskningsanknytning ingår, se Uppföljning, åtgärder och återkoppling.

3. Förutsättningar för främjande av vetenskapligt och professionsinriktat arbete

Förutsättningar skapas dels via det systematiska arbetet med kompetensförsörjnings- och kompetensuppföljningsplaner på institutionsnivå (se Personal), dels genom strategiska satsningar på universitets- fakultets- och institutionsnivå. Utifrån uppföljningar och dialoger med fakulteter och institutioner avsätter LH resurser för att stärka den vetenskapliga och professionsinriktade kompetensen i relation till utbildningens behov. I tabell 2 beskrivs satsningarna för den aktuella utbildningen:

Tabell 2. Forskningsatsningar idrott och hälsa

Satsning	Finansiering	Tid/Intervall	Omfattning	Inriktning
Riktade forsknings-satsningar	Lärahögskolan Institution	Vart 3:e år genom dialog	3-6-åriga miljö-satsningar	2015: 30 % forskningstid i fyra lektorat i kostvetenskap 2016: 40% forskningstid i lektorat idrott och hälsa 4 år 2018: 50 % forskningstid i lektorat i kostvetenskap i 3 år
Forskar-utbildning	Lärahögskolan Institutioner/ Skolhuvudmän	Vartannat år	Samfinansiering av doktorander.	2014: 1 doktorander inom pedagogik 2018: 2 doktorander inom pedagogik
Sökbar individuell forsknings-resurs	Lärahögskolan	Årlig utlysning	600 tkr per anslag till 16 forskare årligen.	Sökbara medel för samtliga forskare inom det utbildningsvetenskapliga området. Ett av dessa anslag beviljades 2018 till ett projekt inom idrott och hälsa.
Forsknings- och utvecklings-projekt	Lärahögskolan Skolhuvudmän	Utllysning ca vart 3:e år	3 mkr, samt satsning från skolhuvudman	2015-2018: Formativ bedömning 2018-2020: Active Learning Classroom 2018-2020: Lärares professionalism

Av satsningarna är det framförallt de praktiktäna FoU-uppdragen och -projekten som möjliggör för lärare vid Umu och i skolor att vara verksamma i båda verksamheter. Modellerna främjar både professionskompetens och vetenskaplig kompetens. Vid några institutioner har man också skapat förutsättningar för yrkesaktiva lärare i skolor att undervisa i lärarutbildningen samtidigt som de är aktiva i skolan. Genom en regeringssatsning på praktiktäna forskning kommer Umu även att tillsätta särskilda samverkanslektorat. Sammanfattande analys: Lärosätet bedömer att det finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö som är relevant för utbildningen och att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Undervisningen bedrivs av lärare som är aktiva forskare, vilket är en styrka. En styrka är också den systematiska dialog som förs mellan LH och fakulteter/institutioner om satsningar i relation till kompetensförsörjning och förstärkning av den vetenskapliga, professionsinriktade kompetensen. Ytterligare styrkor är de satsningar som gjorts på kreativa undervisnings- och studiemiljöer vid Umu av betydelse för lärarutbildning samt tillgången till mycket adekvata lokaler och miljöer för undervisning i idrott och hälsa. Sammantaget präglas miljön av kreativitet och goda förutsättningar för utveckling.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen kunskap och förståelse i examensordningen.

Mål

1. För ämneslärorexamen med **inriktning mot arbete i gymnasieskolan** ska studenten
  - visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För bedömningsområdet *utformning, genomförande och resultat* gäller genomgående att exempel ges på hur kunskaper, färdigheter och förmågor grundläggs, befasts och fördjupas genom studenternas utbildning, se del 1 s 3. Hänsyn till studenternas förutsättningar och behov tas, utöver de exempel som beskrivs nedan:

- genom att utbildningen är upplagd i en tydlig progression,
- via utarbetande av studieguider med tydliga instruktioner och läsanvisningar för kurser i utbildningen,
- studenten stöd via studieverkstad och studievägledning, se Uppföljning, åtgärder och återkoppling.

Gemensamt för ämnesstudierna i idrott och hälsa är de fyra kompetenser som behandlas genom undervisningen då de bedömts som viktiga att behärska för en lärare i idrott och hälsa: *lärarkompetens, ämneskompetens, rörelsekompetens* och *didaktisk kompetens*. För att säkerställa utveckling och progression över kurserna behandlas varje kompetens inom respektive kurs. I de moment som Pedagogiska institutionen ansvarar för är innehållet strukturerat utifrån tre kunskapsområden. Dessa är Friluftsliv-hälsa, Boll-hälsa och Dans-rytmik-rörelse-hälsa. Undervisningen inom respektive kunskapsområde tar sin utgångspunkt i dimensionerna *kunskap i, kunskap om* samt *kunskap genom*.

Ämnesstudierna i idrott och hälsa är utformad så att den både ger en bred bas av kunskaper inom en rad områden men även fördjupade kunskaper inom för ämnet centrala områden. Inom de tre kurserna i idrott och hälsa är de didaktiska/metodiska inslagen integrerade. Innehållet och upplägget är valt så att studenterna efter genomgången och godkänd utbildning ska vara väl förberedda för undervisning i gymnasieskolans samtliga kurser i idrott och hälsa. De ämneskunskaper som krävs för yrkesutövandet som lärare i idrott och hälsa behandlas gemensamt genom de olika ämneskurserna i idrott och hälsa inklusive de två verksamhetsförlagda kurserna och examensarbetet (när ämnesstudierna nämns i den följande texten avses samtliga dessa kurser). Måluppfyllelsen av mål 1 säkerställs genom momentspecifika examinationsuppgifter. Progressionen inom ämneskunskaperna består delvis av en breddning av innehållet i de olika momenten och kunskapsområdena, delvis av fördjupade kunskaper inom vissa delar av området så som exempelvis Idrottfysiologi, friluftsliv och dans.

Grundläggande

Kunskaper i och om ämnet idrott och hälsa grundläggs i den första ämneskursen, *Idrott och hälsa 1* där barns och ungdomars utveckling och lärande samt rörelseinnehåll som kan främja utvecklingen studeras och övas. För godkänt examinerande moment ska studenten bl.a. i en undervisningssituation planera och genomföra ett rörelseinnehåll som skall främja motorisk utveckling för en grupp skolelever från de tidigaste årskurserna. I samma kurs som ovan examineras även följande FSR som belyser mål 1:

- utföra och demonstrera olika grundsteg inom dans samt några traditionella danser

- redogöra och tillämpa grunderna för undervisning i friluftsliv i vintermiljö

Kunskap i vinterfriluftsliv behandlas i undervisning inom både längdåknings- och utförsåkningsmetodik samt vad som krävs för vistelse utomhus i vinterförhållanden. Denna kunskap examineras genom att studenten genomför en skidtur i närområdet med övernattnings och en utbildningsdag i skidbacken för elever i årskurs 4 från kommunen.

Studentens egen rörelsekompetens utgör ytterligare en del av ämneskompetensen i ämnet idrott och hälsa och denna övas och bearbetas på en grundläggande nivå inom de olika rörelseinnehåll som behandlas i respektive kurs och examineras i varje kurs genom IKT-inslag där studenten själv dokumenterar att denne, med goda rörelsekompetenser, kan genomföra de uppsatta målen för rörelsekompetensen. Lärare bedömer att samtliga uppsatta rörelsekompetenser är dokumenterade och genomförda med god kvalitet.

I kursen *Idrott och hälsa 1* bidrar även andra institutioner med ämneskunskap. Idrottsmedicinska enheten genomför undervisning och examination om rörelseapparaters grundläggande anatomi och fysiologi. I momentet kost och hälsa har bl.a. följande FSR fokus mot mål 1 och examineras via obligatorisk tillämpningsövning och en skriftlig individuell tentamen som examineras gentemot FSR.

- redogöra för människans behov av energi och näring, näringsämnenas betydelse för människan och dess förekomst i livsmedel

Befästade

I kursen *Idrott och hälsa 2* läser studenten ännu ett moment idrottsmedicin och denna gång med fokus på tillämpad anatomi och fysiologi där kunskaperna från tidigare kurs befasts och studenten, i en salstentamen, ska visa kunskap om kroppens funktioner vid aktivitet/inaktivitet samt om idrottsskador och dess rehabilitering. Studenten ska också kunna utföra en kravanalys för en specifik idrott / idrottsprestation vilket examineras genom en skriftlig kravanalys.

Vidare under *Idrott och hälsa 2* befasts kunskaper inom rörelse och musik genom att studenterna ska kunna utforma, utöva och värdera rörelser till musik som medel för estetik, fysisk träning och kroppsmedvetenhet, vilket examineras genom att studenten skapar och leder ett rörelsepass till musik som följs av diskussion i smågrupp om den förväntade kunskapen, färdigheten och förmågan. I bedömningen beaktas särskilt studentens förmåga att utnyttja musiken och studentens förmåga att leda passet på ett instruktivt sätt.

Studentens kunskap och förståelse av hälsodiskurser och dess betydelse för undervisningen i ämnet befasts i kursen *Idrott och hälsa 3* där studenten presenterar hur ett hälsoinnehåll kan planeras, genomföras och examineras inom ett självvalt område. I denna kurs ska studenten även visa fördjupad friluftskunskap och färdighet i olika miljöer och årstider vilket prövas vid genomförandet av vinterutbildning i fjällmiljö samt paddling- och vandringsaktivitet i kustnära miljö där studenten för godkänt betyg ska visa att denne kan planera, genomföra och utvärdera olika moment inom friluftslivet.

Fördjupande

I det avslutande *Examensarbetet* ska studenten visa fördjupade kunskaper inom forsknings och ämnesområdet samt dra slutsatser från såväl egen som tidigare forskning och diskutera dessa i förhållande till yrkesverksamheten. Denna fördjupade kunskap säkerställs genom dels en inlämnad och godkänd forskningsplan, dels av det färdiga examensarbetet där resultatet för godkänt examensarbete på ett självständigt sätt ska analyseras och diskuteras i relation till såväl tidigare forskning, teorier som yrkesverksamheten.

Lärosätet bedömer sammantaget att kursernas utformning, genomförande och examination möjliggör och säkerställer både bredd och fördjupning i de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövning som ämneslärare i idrott och hälsa. Studenternas uppfyllelse av det nationella examensmålet säkerställs genom examination av FSR med tydlig koppling till examensmålet. Exempelen ovan är representativa för de typer av FSR som är återkommande på respektive nivå. De fokuserar på att grundlägga, befasta och fördjupa kunskaper som svarar väl både mot kärnan i de akademiska discipliner som utgör basen för ämnet idrott och hälsa och mot gymnasieskolans styrdokumentens centrala innehåll i ämnet .

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen kunskap och förståelse i examensordningen.

Mål

2. *Visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Inslag som rapporter, kortare och längre vetenskapliga texter behandlas under samtliga terminer av ämnesstudierna i idrott och hälsa där studenterna tränas i att självständigt identifiera, formulera och analysera olika problemställningar. Utöver det som kommer att beskrivas i denna del av självvärderingen säkerställs måluppfyllelse av mål 2 även genom kurser inom UVK. Detta beskrivs närmare i del 1.

Grundläggande

Inom ämnet idrott och hälsa tränas studenterna i olika kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder och analysmetoder. Respektive kurs fokuserar på en datainsamlingsmetod där studenterna introduceras i metoden, praktiskt får träna på att använda den och skriva en rapport som bygger på data insamlad med hjälp av metoden.

Idrott och hälsa 1 inleds med att studenterna får söka, granska och värdera information inom ämnet idrott och hälsa. Därefter fokuseras på observation som datainsamlingsmetod där studenterna har i uppgift att observera och bedöma barns rörelsemönster och rörelseförmåga under en lektion. Uppgiften examineras med en individuell skriftlig rapport där studenten för godkänd uppgift ska redogöra för sitt val av observationsmetod och observationsprotokoll (kvalitativ eller kvantitativ bedömning), bearbetning av empirin samt sitt resultat och sina slutsatser. FSR som svarar mot detta innehåll är:

- visa en förmåga att samla in och analysera datamaterial genom observation som vetenskaplig metod

I kursen behandlas också de kvalitativa och kvantitativa metoder som används inom det kostvetenskapliga forskningsområdet under momentet *Kost och hälsa*.

Inom *Idrott och hälsa 2* fokuseras på intervju som datainsamlingsmetod där studenterna tränas på att planera, genomföra, rapportera och reflektera över användandet av intervju som vetenskaplig metod. Ett av kursens FSR är:

- visa förmåga att kritiskt granska forskningsresultat baserat på intervjuer och kvalitativa frågeställningar

Detta FSR examineras genom att studenterna genomför intervjuer med minst tre elever eller lärare som berör deras uppfattningar om kropp, hälsa och lärande i ämnet idrott och hälsa. Av det insamlade datamaterialet skriver studenterna en rapport och granskar slutligen en annan studentgrupps arbete.

Befästande

Inom kursen *Idrott och hälsa 3* behandlas kvantitativa analysmetoder och enkät som datainsamlingsmetod. Detta innehåll behandlas genom en uppgift där studenterna gruppvis samlar in, analyserar och rapportera enkätdata. I uppgiften ska studenterna för godkänd uppgift formulera ett syfte, frågeställningar och

konstruerar en enkät med relevanta och genomtänkta frågor. Datamaterialet ska avslutningsvis rapporteras i en examinerande skriftlig rapport som muntligt redovisas och diskuteras med andra studenter. Kopplat till arbetet med denna uppgift finns bl.a. följande FSR:

- visa förmåga att självständigt söka, samla och kritiskt analysera relevant information utifrån en kvantitativ vetenskaplig problemställning samt diskutera resultatet i en egen genomförd undersökning

Fördjupande

Kursen *Examensarbete i Idrott och hälsa för ämneslärarexamen* utgörs av ett fördjupande systematiskt studium av undervisning och lärande. Kursen bygger på teoretiska och forskningsmetodologiska kunskaper och färdigheter från tidigare kurser inom utbildningen och på professionsinriktade insikter från VFU-kurser. Kursens undervisning syftar till att stötta studenterna i genomförandet av examensarbetet och består av workshops med föreläsningsinslag, handledningsseminarier samt individuell handledning. Ibland sker grupphandledning men den individuella handledningen är ett måste för att stödja det individuella lärande eftersom studenterna ges ett stort ansvar när de arbetar självständigt med sina valda områden. Kursen har två moment där det första utgörs av forskningsplanering där forskningsprocessens delar med tonvikt på formulering av syfte och forskningsfrågor inom det valda ämnesområdet är i fokus. Under andra momentet skrivs examensarbetet. Fyra av kursens FSR som svarar mot mål 2 är:

- uppvisa ändamålsenlig metodologisk kunskap
- välja, motivera, tillämpa och tydligt redovisa relevant vetenskaplig metod i förhållande till forskningsproblemet
- dra slutsatser grundade i egna resultat, tidigare forskning och teorier samt diskutera resultaten i förhållande till yrkesverksamheten
- diskutera och kritiskt värdera teorier, egna metod- och materialval, egna och andras lösningar och resultat

Att dessa FSR uppnås säkerställs genom examinerande workshops och handledningsseminarier samt genom det självständiga examensarbetet. Två bedömningskriterier för angivna FSR i relation till examensarbetet är att "arbetet beskriver och motiverar metoden för datainsamling" samt att "metoden och/eller analysmetoden är formulerad med utgångspunkt i någon teori eller i tidigare forskning". Som stöd för dessa FSR får studenterna bl.a. vid olika tillfällen skriftligt presentera och muntligt diskutera sin metod.

Seminarieerna där studenternas egna texter diskuteras är centrala i kursen då studenterna får tillfälle att läsa varandras ofärdiga texter och försöka förstå och konstruktivt kritisera dessa. Detta är viktigt eftersom det samtidigt ger dem möjlighet att konstruktivt se sina egna texter och förbättra dem.

Lärosätets sammantagna bedömning är att utformningen, genomförandet och examinationer inom ämnesstudierna i idrott och hälsa möjliggör och säkerställer studenternas uppfyllelse av det nationella examensmålet. Kursernas utformning och innehåll är tydligt kopplade till det nationella examensmålet, och har en tydlig progression i förhållande till det nationella examensmålet.

Den introduktion till vetenskapsteori, forskningsmetod samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen som getts redan på utbildningens första termin byggs på kontinuerligt under ämnesstudierna i idrott och hälsa. Kunskapernas befastande möjliggörs och säkerställs successivt i relation till ämnesstudiernas huvudområde samt till yrkesutövningen. Exempelen ovan belyser detta, och belyser också hur kombinationen av olika ändamålsenliga undervisningsformer och aktiviteter även för detta mål verkar för att främja studenternas lärande. Studenternas uppfyllelse av det nationella examensmålet säkerställs genom examination av FSR med tydlig koppling till examensmålet. Se vidare i självvärdering del 1 för en beskrivning av hur detta säkerställs genom den övriga utbildningen.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

3. Visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Under ämneskurserna i idrott och hälsa har studenterna återkommande uppgifter där de reflekterar över sina egna och andras erfarenheter inom och av ämnet. Utöver det som kommer att beskrivas i denna del av självvärderingen säkerställs måluppfyllelse av mål 3 även genom kurser inom UVK. Detta beskrivs närmare i del 1.

Grundläggande

Inom *Idrott och hälsa 1* sker detta på en grundläggande nivå bland annat genom att studenterna med utgångspunkter i teorier om rörelser får observera och analysera barns motoriska utveckling. Inom kursen *Idrott och hälsa 2* presenteras och bearbetas olika rörelsekvantiteter och vägar till rörelseinläring. Inom kunskapsområdet Dans-rytmik-rörelse-hälsa har studenterna i uppgiften att analysera sin egen och andras rörelseförmågor och med hjälp av IKT verktyg analysera rörelser samt utveckla didaktiska strategier som möjliggör lärandeutveckling inom ett valt område. Inom momentet *Social pathways in health and health promotion* i *Idrott och hälsa 3*, finns följande FSR:

- kunna reflektera över hur egna och andras erfarenheter av hälsa och hälsofrämjande insatser kan förstås ur ett socialteoretiskt perspektiv

Detta FSR examineras med en individuell skriftlig uppgift där studenterna ska svara och diskutera ett antal frågor relaterade till folkhälsa. För godkänd uppgift ska studenten reflektera kring frågorna och tydligt hänvisa till kurslitteraturen i sina svar.

Befästade

I kursen *Idrott och hälsa 2*, befästs de förmågorna som tidigare behandlats under ämneskurserna. Exempelvis i kunskapsområdet Dans-rytmik-rörelse-hälsa där studenterna undersöker olika motionsaktivitetens subjektivt upplevda och mätbara objektiva värden och dess relation till olika perspektiv av hälsa. Under momentet finns följande FSR:

- med utgångspunkt i momentets innehåll och egna erfarenheter av aktivt deltagande, kunna reflektera över och analysera olika motionsformers hälsoeffekter, såväl subjektiva som objektiva

Detta FSR examineras genom en skriftlig rapport där studenterna för godkänd uppgift ska analysera motionsaktiviteter utifrån både objektiva värden och subjektiva upplevelser och relatera dessa till olika perspektiv på kropp, kunskap och rörelse.

Under kursen *Idrott och hälsa 3* befäst tidigare behandlade förmågor genom att studenterna får diskutera och reflektera över olika faktorer som påverkar elevens lärande i ämnet idrott och hälsa. Under moment ska studenterna även självständigt planera, genomföra och utvärdera varierade undervisningsmoment samt utveckla den egna rörelsekompetensen. Inom kunskapsområdet Dans-rytmik-rörelse-hälsa som har till syfte att utveckla studenternas egna rörelsekompetenser och ledaregenskaper finns följande FSR:

- genom aktivt deltagande få fördjupad förståelse för den egna såväl som andras rörelseförmåga och kunna dra didaktiska slutsatser utifrån detta

Detta FSR examineras genom en praktisk gruppuppgift där studenterna för godkänd uppgift ska planera, genomföra och utvärdera en lektion. Syftet med uppgiften är att studenten skall utveckla sin didaktiska kompetens och sin förmåga att; instruera och undervisa danser och rörelser med olika ledarstilar, tillämpa och utveckla rörelser för lärande med musik samt organisera goda och säkra lärandemiljöer för olika individer.

Mål 3 säkras vidare under VFU-kursen *Att undervisa, Idrott och hälsa*. Undervisningen i denna kurs består främst av verksamhetsförlagd utbildning som genomförs vid en skola och bygger på de ämnesteoritiska och ämnesdidaktiska kunskaper som studenten förvärvat under sina huvudämnesstudier. I två examinerande uppgifter ska studenten för godkänd kurs reflektera över den egna professionsutvecklingen utifrån teoretiska perspektiv och gjorda erfarenheter.

Fördjupande

Under termin nio genomförs den sista och längsta VFU-kursen, *Lärarkets dimensioner*. Den ges på avancerad nivå och är till största del verksamhetsförlagd. I kursen tillämpar och fördjupar studenten sina såväl ämnesmässiga som sociala och didaktiska kompetenser och studenternas förmågor inom examensmål 3 fördjupas. Under kursen ska studenten med en hög grad av självständighet och stöd av handledare planera, genomföra och utvärdera undervisning, auskultera, arbete med VFU-uppgifter samt deltagande i annan verksamhet kopplad till lärarens yrkesroll. I kursen finns följande FSR:.

- motivera sina val utifrån styrdokument, vetenskap och beprövad erfarenhet

Examinationen av detta FSR genomförs i två delar. Den första delen sker genom bedömning av genomförd undervisning med efterföljande didaktisk analys och reflektion under ett trepartssamtal med den lokal VFU-handledare, universitetsläraren och studenten. Som underlag för detta samtal används Umu:s gemensamma bedömningsunderlag. Den andra delen består av en skriftlig VFU rapport. För godkänd rapport ska studenten sammanfatta, analysera och reflektera över ett valt undervisningsmoment i vart och ett av sina undervisningsämnen och i bedömningen av rapporten läggs särskild vikt vid studentens förmåga att analysera, reflektera över och problematisera det valda ämnesinnehållet och didaktiska upplägget

Under den följande kursen *Examensarbete i Idrott och hälsa för ämneslärarexamen* fördjupas studentens förmåga ytterligare. I kursen finns ett flertal FSR av relevans för examensmål 3, bland annat dessa:

- bearbeta, tolka och analysera insamlade data i enlighet med vetenskapliga principer samt redogöra för detta
- dra slutsatser grundade i egna resultat, tidigare forskning och teorier samt diskutera resultaten i förhållande till yrkesverksamheten.

För godkänt arbete ska kunna formulera ett syfte och undersökningsbara frågeställningar med relevans för läraryrket, uppvisa relevanta kunskaper inom forskningsområdet samt dra slutsatser grundade i egna resultat samt diskutera sina resultat i förhållande till yrkesverksamheten.

Lärosätets sammantagna bedömning är att kursernas utformning, genomförande och examination möjliggör och säkerställer studenternas uppfyllelse av det nationella examensmålet. Inom ramen för ämnesstudierna i idrott och hälsa erbjuds studenterna möjlighet att utvecklas fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik. Studenternas uppfyllelse av det nationella examensmålet säkerställs genom examination av FSR med tydlig koppling till examensmålet.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

4. *Visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.*

I ämnesstudierna i idrott och hälsa integreras genomgående ämneskunskaper och ämnesdidaktik inklusive metodik. Det didaktiska och metodologiska innehållet bedöms motsvara ungefär 20% av kurserna. Utöver det som kommer att beskrivas i denna del av självvärderingen säkerställs måluppfyllelse av mål 4 även genom kurser inom UVK. Detta beskrivs närmare i del 1.

Grundläggande

I kursen *Idrott och hälsa 1* behandlas lärande inom ämnet idrott och hälsa och ämnets kunskapsobjekt. Genom föreläsningar och praktiska lektioner fokuseras på hur lärande av, framför allt, rörelse går till. Undervisningen behandlar arbetssätt och arbetsformer samt barns och ungdomars fysiska/motoriska utveckling. Ledarskap och metoder för detta samt feedback introduceras och bearbetas. Studenten får diskutera, pröva och utveckla olika lärandemiljöer och undervisningsmetoder som stimulerar till rörelse och fysisk aktivitet. Ett FSR som berör detta är bl.a.:

- utöva och tillämpa olika rörelseformer och rörelseaktiviteter både som mål och medel i ett didaktiskt perspektiv

Examination sker genom en praktisk uppgift där studenten ska planera och genomföra lek och rörelse i ett meningsfullt sammanhang med fokus på motorisk träning och positiva rörelseerfarenheter. Detta genomförs med en skolklass från grundskolan. Till uppgiften hör också en individuell skriftlig uppgift där studenten för godkänd uppgift ska redogöra för relevant kunskap för barns lärande, reflektera kring lämpliga undervisningsmetoder och motivera sina val utifrån ämnets styrdokument.

I kursen *Idrott och hälsa 2* behandlas och analyseras olika rörelseformer ur ett didaktiskt perspektiv. Genom föreläsningar och metodiklektioner får studenten problematisera och utveckla didaktiska strategier och goda lärmiljöer. Vidare är ett delsyfte av undervisning inom kunskapsområdet Dans-rytmik-rörelse-hälsa att utveckla studentens kunskaper i att metodiskt kunna tillämpa och utveckla övningar för lärande med redskap som verktyg. Målsättningen inom kunskapsområdet är att studenten ska kunna: metodiskt tillämpa och utveckla övningar för lärande med redskap som verktyg eller medel, organisera redskapen för att skapa säkra och goda lärandemiljöer för olika individer och ändamål, instruera och presentera övningar med olika ledarstilar samt analysera och reflektera över sitt ledarskap. Till innehållet finns följande FSR:

- kunna analysera sin egen och andras rörelseförmåga i syfte att utveckla didaktiska strategier för lärande

Att studenten uppnår detta FSR möjliggörs genom en uppgift där studenten planerar och genomför en gymnastiklektion. Efter genomförandet analyserar studenten sin egen och medstudenters metodiska tillämpning i ett seminarium. Uppgiften avslutas med en individuell skriftlig reflektion där studenten för godkänd uppgift ska belysa viktiga rörelsekompetenser inom kunskapsområdet, betydelsen av den egen

rörelsekompetens i förhållande till elevers lärande samt ge förslag på hur lektionens upplägg, genomförande och det egna ledarskapet kan utvecklas. I bedömningen av uppgiften läggs särskild vikt vid studentens uppvisade ledarkompetens under lektionen och reflektionerna kring det egna ledarskapet.

Befästande

I det tredje momentet av *Idrott och Hälsa 2* har undervisningen inom kunskapsområdet Dans-rytmik-rörelse-hälsa ett fokus på dans och motion till musik. Målsättningen är att studenten ska få en ökad förmåga att leda dans och rörelse och de kunskapskrav som ställs på studenten är att de ska kunna sammanställa, beskriva och leda ett självvalt motionsprogram till musik. Till kunskapsområdet finns följande FSR:

- visa färdighet och förmåga i att utforma, utöva och värdera rörelser till musik som medel för estetik, fysisk träning och kroppsmedvetenhet samt anpassa dessa till elevers varierande förutsättningar

Detta FSR examineras genom att studenten planerar ett motionsprogram för en vald målgrupp. Studenten leder och instruerar sedan andra deltagare i motionsprogrammet. I den skriftliga planeringen av motionspasset ska studenten kunna motivera det didaktiska upplägget (valet av övningar, instruktioner). I uppgiften ingår också att studenten ger muntlig och skriftlig feedback till annan student på dennes genomförda motionsprogram. I bedömningen av studenten beaktas bland annat hur väl studenten utnyttjat musiken och hur väl denne kan följa den, samt att studenten som ledare är säker på sina rörelser och därigenom kan leda passet på ett instruktivt, förtroendefullt, säkert och tydligt sätt.

Under det avslutande momentet inom *Idrott och Hälsa 3* tillämpas och fördjupas friluftslivets teori och praktik genom paddling och vandring i kustmiljö. Inom momentet finns följande FSR:

- självständigt kunna planera och genomföra en grundutbildning i hjärt-lungräddning

Detta FSR examineras genom att studenterna genomgår och examineras i en instruktörsutbildning i vuxen-HLR med hjärtstartare enligt rådande riktlinjer. Utbildningen innefattar test i HLR, hjärtstartare och luftvägsstopp, samt redovisning av instruktörens arbete vid film- respektive instruktörsledd utbildning. Under kursen *VFU II - Att undervisa, Idrott och hälsa*, är huvuduppgiften att öva på att möta och hantera elevgrupper samt öva på att undervisa inom ett brett ämnesinnehåll. Studenten ska under kursen ges möjlighet att öva sig i lärarrollen och prova sina kunskaper och erfarenheter inom lärande- och undervisnings-processer och på så sätt förbereda sig för kommande yrkesverksamhet. Till kursen hör bl.a. följande FSR:

- i skolpraktiken kunna omsätta och kommunicera de ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska kunskaper som förvärvats under ämnesstudierna
- genom sitt ledarskap kunna väcka elevers intresse och nyfikenhet för ämnet samt skapa en god lärandemiljö i klassrummet

Dessa FSR examineras dels genom ett trepartssamtal, dels genom en skriftlig rapport där studenten ska reflektera över ett undervisningsmoment under praktikperioden. För godkänd rapport ska studenten reflektera kring sin förmåga att planera, genomföra och utvärdera sin undervisning och särskild vikt läggs vid analysen och problematiseringen av det valda innehållet.

Fördjupande

I kursen *VFU III - Lärarkets dimensioner* finns bl.a. följande FSR som berör mål 4:

- omsätta de ämnesteoretiska, ämnesdidaktiska och övriga kunskaper han eller hon förvärvat under utbildningen, till skolpraktiken

Examinationen av detta FSR sker genom ett skolbesök och påföljande trepartssamtal samt en skriftlig VFU-rapport. För godkänd rapport ska studenten sammanfatta, analysera och reflektera över ett valt undervisningsmoment. Särskild vikt läggs vid att analysera och problematisera både det valda ämnesinnehållet, det didaktiska upplägget samt studentens styrkor och svagheter.

Lärosätets sammantagna bedömning är ämnesstudiernas upplägg och examinationsuppgifter möjliggör för studenterna att utveckla förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom idrott och hälsa.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

5. *Visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.*

Genom undervisningen och de ingående uppgifterna under ämnesstudierna i idrott och hälsa får studenterna återkommande möjlighet att utveckla sin förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling. Utöver det som kommer att beskrivas i denna del av självvärderingen säkerställs måluppfyllelse av mål 5 även genom kurser inom UVK. Detta beskrivs närmare i del 1.

Grundläggande

I den första ämnesspecifika kursen, *Idrott och hälsa 1*, grundläggs de förmågor som mål 5 anger. Här genomförs och examineras studenten bl.a. i en ledaruppgift där skolklasser bjuds in till Campus och därigenom når vi en heterogen sammansättning av elever och därmed verksamhetslik situation. I uppgiften ingår även en individuell skriftlig reflektionsdel där studenten för godkänd kurs ska redogöra för kunskap i och om ämnet samt reflektera kring såväl planering som genomförande.

I VFU-kursen *Att undervisa i idrott och hälsa*, vilket är studentens första ämnesrelaterade VFU, ska studenten planera, genomföra, utvärdera och dokumentera undervisning i idrott och hälsa. Detta sker i nära samråd med handledaren och efter kursen förväntas studenten kunna bemöta aktuella elevgruppers förkunskaper och förutsättningar. Examination av detta sker av universitetslärare i samråd med lokal VFU-handledare, vid skolbesök där studenten ansvarar för lektionsinnehåll och genomförande. Ett trepartssamtal hålls i samband med besöket där studentens bidrag i samtalet blir en del i examinationsunderlaget tillsammans med en skriftlig rapport där studenten ska för godkänd uppgift reflektera kring några valda lektioner.

Befästade

I kursen *Idrott och hälsa 2* befästs den grundläggande förmågan att planera och genomföra undervisning genom en liknande uppgift som i kursen *Idrott och hälsa 1*. Med bäring till aktuellt examensmål 5 finns följande FSR i kursen:

- visa förmåga i att skapa goda miljöer för lärande i ämnet Idrott och hälsa

Återigen bjuds skolklasser inför att skapa en skolnära miljö, men samtidigt får studenten en viss trygghet i att befinna sig på Campus. Denna uppgift är mer omfattande än i den första ämneskursen och eleverna som bjuds in är äldre, vilket prövar andra kompetenser och förmågor hos studenten. Examination sker dels av det individuella ledarskapet och dels genom en individuell skriftlig reflektion med fokus på studentens kunskap och kunnande i ämnet. Vid ett examinerande seminarium ska studenten även för godkänd kurs analysera och återkoppla till annan student med avseende på innehåll och genomförande.

Kritiska röster i artiklar och utvärderingar har genom åren höjts mot det aktivitetsfokus som ansetts råda i ämnet. Under utbildningen betonas att ett lärandefokus är det som ska ligga i första rummet och att innehållet bör struktureras mer tematiskt än den smörgåsbordsmodell som än idag lever kvar till viss del. I kursen *Idrott och hälsa 3* får studenten en relativt omfattande uppgift där de ska bidra till nytänkande inom ämnet genom att skapa ett kunskapsområde som de förhoppningsvis får möjlighet att genomföra under deras sista VFU-kurs. I kursens finns följande FSR

- visa förmåga att omsätta teoretiska och praktiska kunskaper till didaktiskt utformad undervisningsplanering och kunna motivera sina val

Detta examineras genom denna uppgift och anknyter mot mål 5. Uppgiften består i att studenten för godkänd kurs ska skapa ett kunskapsområde/tema som sträcker sig över ca. fem veckor där såväl innehåll, arbetsätt, examination och utvärdering finns med och som har tydlig koppling till styrdokument och aktuell forskning inom ämnet. Uppgiften examineras genom en skriftlig rapport men även genom ett oppositions-, presentationsförfarande där studenter opponerar på varandras arbeten.

Ett FSR i kursen *Idrott och hälsa 3* med tydlig bäring mot mål 5 är:

- visa fördjupade kunskaper i idrottsdidaktik och förståelse för hur läraren utifrån kunskapsmålen kan utveckla alla elevers lärande med hänsyn tagen till kön, genus och funktionsnedsättning.

Under kursen ges studenten möjlighet att problematisera och reflektera över situationen för individer med funktionsnedsättning såväl individuellt som ur samhällsinriktat perspektiv. Vidare granskas skolans uppdrag att anpassa undervisningen i idrott och hälsa till funktionsnedsättningar. Detta examineras i en tredelad examination där studenten involveras i undervisningen i en särskoleklass vid tre tillfällen. Vid det första besöket auskulterar studenten den ordinarie lärarens verksamhet för att vid tillfälle två medverka i undervisningen. Till det tredje tillfället så har studenten planerat ett undervisningsinnehåll som denne genomför med särskoleklassen. Studenten ska även för godkänd uppgift reflektera kring planeringen och undervisningen med den ordinarie läraren samt även med kursgruppen under ett examinerande seminarium.

Fördjupande

Under den sista och längsta VFU-kursen *Läraryrkets dimensioner* tillämpar och fördjupar studenterna sina ämnesmässiga- sociala- och didaktiska kompetenser. Utifrån styrdokument och uppställda mål ska studenten med en hög grad av självständighet och stöd av handledare planera, genomföra och utvärdera undervisning samt bedöma och examinera elevers lärande. Vid planering och genomförande av undervisning ska för godkänd kurs elevers olika förutsättningar beaktas. Studenten ska också kunna motivera sin undervisning utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet. Många av kursens FSR knyter an mot mål 5 men två av dem är särskilt tydliga och det är:

- planera, genomföra och utvärdera undervisning utifrån verksamhetens mål och elevers olika förutsättningar
- skapa en god lärandemiljö i klassrummet samt genom sitt ledarskap väcka elevers intresse och nyfikenhet för ämnet.

Dessa två FSR examineras av universitetslärare i samråd med lokal VFU-handledare där den senare framförallt bistår med erfarenheter kring den undervisning och andra undervisningsnära yrkesuppgifter som studenten visat under VFU perioden.

Lärosätet bedömer sammantaget att utbildningens utformning, genomförande och examination möjliggör och säkerställer att studenterna vid examen kan uppnå det nationella examensmålet. Kursernas mål svarar väl mot det nationella målet. Lärandeaktiviteter och undervisningsformer ger studenterna goda möjligheter att utveckla den förmåga som beskrivs i det nationella examensmålet. Bl.a. främjas studenternas lärande genom arbete med praktiskt inriktade övningar med direkt relevans för deras framtida yrkesutövande. Den nära integrationen av ämneskunskaper och ämnesdidaktik inklusive metodik främjar utvecklingen av studenternas ämnesdidaktiska förmågor och den verksamhetsförlagda utbildningen ger goda möjligheter att ytterligare befästa och fördjupa dessa förmågor. Studenternas uppfyllelse av det nationella examensmålet säkerställs genom examination av FSR med tydlig koppling till examensmålet.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt i examensordningen.

Mål

- 6. visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Detta examensmål behandlas främst genom den utbildningsvetenskapliga kärnan som beskrivs i självvärderingen del 1. Men med hänvisning till ämnet idrott och hälsa specifika karaktär och nära koppling till idrott och motion på fritiden behandlas delar av detta mål även genom ämnesstudierna i idrott och hälsa och bedöms därmed av lärosätet som viktigt att beskriva i denna del.

I kurserna i Idrott och hälsa behandlas bland annat olika aspekter av hållbarutveckling, exempelvis genom att undervisningen inom kunskapsområdet Friluftsliv-hälsa, där detta är ett naturligt inslag. Ett annat exempel är att kursen *Idrott och hälsa 1* behandlar olika rörelseformer och rörelseaktiviteter utifrån skolans styrdokument och olika elevgrupper och elevers behov. Genom föreläsningar och gruppdiskussioner belyses på ett övergripande plan ämnets styrdokument, kunskaper inom ämnet och lärarens uppdrag. Genom undervisningen möjliggörs för studenterna att utveckla sina kunskaper i att möta individer och grupper med olika etnisk bakgrund och tillägna sig verktyg för att kunna utmana och motverka diskriminering och annan kränkande behandling. Genom ett obligatoriskt seminarium under kursen där frågor och perspektiv på etnicitet inom ämnet samt bemötandet av elever med olika etnisk bakgrund diskuteras, berörs innehåll som har koppling till delmål 6. Ett av kursens FSR är:

- analysera och värdera innehåll och arbetssätt i undervisning av olika rörelseformer och rörelseaktiviteter utifrån skolans styrdokument samt gruppens och elevens behov.

Under kursen *Idrott och hälsa 2* behandlas vidare olika motionsaktiviteter i relation till olika vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter på hälsa. Genom undervisningen får studenten prova på olika motionsformer/fysiskträning och utvärdera dessa i relation till sina sinnesupplevelser och reflektera kring olika värden av aktiviteten. Innehållet examineras genom en skriftlig uppgift där studenterna individuellt ska analysera olika motionsaktiviteter utifrån objektiva värden och subjektiva upplevelser och relatera dessa till olika vetenskapliga och samhälleliga perspektiv på kropp, kunskap och rörelse. Även detta ett innehåll som möjliggör studenternas utveckling av kunskaper kopplade till mål 6.

Lärosätets sammantagna bedömning är att studenterna inom ramen för ämnesstudierna i idrott och hälsa möjliggör för studenterna att er hålla kunskaper kopplade till mål 6, i synnerhet kunskaper om barnets rättigheter enligt barnkonventionen samt en hållbar utveckling.

Utformning, genomförande och resultat

Jämställdhet

Bedömningsgrund:

Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Utöver det som kommer att beskrivas i denna del av självvärderingen säkerställs måluppfyllelse även genom kurser inom UVK. Detta beskrivs närmare i del 1.

Jämställdhetsperspektivet är förankrat och beaktas i ämnesstudierna i idrott och hälsa. Genom kursernas innehåll, utformning och genomförande möjliggörs för att studenterna kan utveckla de kunskaper som krävs för att beakta och kommunicera ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

1. Jämställdhet på ämnesnivå

Ämnesinnehåll

Innehåll som berör jämställdhetsmålet inom ämnesstudierna i idrott och hälsa beaktas i undervisningen under alla tre ämnesspecifika kurser. Ämnets specifika karaktär och historia i skolan ger flertalet beröringspunkter kring jämställdhetsperspektiv vilket nyttjas vid diskussioner och reflektioner. Detta handlar t.ex. om simundervisnings-, omklädningsrums- och dansundervisningsproblematik ur såväl köns- som genusperspektiv. I kursen *Idrott och hälsa 3* behandlas och problematiseras begrepp och teorier kring inkludering, kön, genus och normativitet. Detta innehåll examineras bl.a. genom ett litteraturseminarium i vilket studenterna inför seminariet för godkänd kurs ska läsa och skriftligt sammanfatta angivna vetenskapliga artiklar och formulera diskussionsfrågor kopplade till ämnet idrott och hälsa.

I ovan nämnda kurs befasts även kunskaper om jämställdhet genom den undervisning som avhandlar specialpedagogik och olika typer av funktionsnedsättningar med tillhörande didaktiska frågeställningar. I undervisningen ges studenterna möjlighet att problematisera och reflektera över situationen för elever med funktionsnedsättning såväl individuellt som ur samhällsinriktat perspektiv. Vidare granskas skolans uppdrag att anpassa undervisningen i idrott och hälsa för flickor och pojkar med funktionsnedsättningar. Detta innehåll examineras bl.a. genom att studenten planerar och genomför undervisningsinslag i Umeå kommuns särskoleverksamhet. För godkänd kurs ska studenten visa kunskap om och förståelse för skolans uppdrag och organisation gällande specialpedagogik och kunna tillämpa ett inkluderande specialpedagogiskt synsätt på funktionsnedsättning.

Jämställdhet är en del av skolans värdegrund och studenten ska kunna förhålla sig till denna i sin yrkesutövning. Jämställdhetsperspektivet beaktas därför även i andra kursers innehåll och FSR. Ett exempel där detta behandlas är den sista verksamhetsförlagda kursen, *VFU III - Lärarkets dimensioner*, där nedanstående FSR återfinns:

- förhålla sig till den värdegrund som uttrycks i styrdokumentet och konkretisera denna i såväl undervisningssituationer som i skolans övriga verksamhet

Examinationen av detta FSR sker genom bedömning av den studerandes undervisning samt hans bidrag till det efterföljande handledningssamtalet och beskrivs mer ingående under mål 4 och 5.

Tjänstgöringsplanering

En kontinuerlig dialog om tjänstgöringsplaneringen genomförs vid de institutioner som medverkar i ämnet. Att det, med viss differentiering vad gäller tjänstekategorier och utbildningsområde, råder en förhållandevis jämn könsfördelning vid flertalet av de institutioner som medverkar i ämnet, underlättar detta arbete. Vissa

institutioner har dock större utmaningar än andra rörande denna aspekt. Vid en institution vid medicinska fakulteten är dominansen av manliga lärare relativt stor, trots medvetet arbete med en jämställd kompetensförsörjning enligt universitets handlingsplan för jämställdhetsintegrering 2017-2019. Tjänstgöringsplaneringen vid institutionen styrs dock av ambitionen att alla studenter ska ges möjlighet att möta både kvinnliga och manliga lärare i undervisningen.

Kursplanering

Ett jämställdhetsperspektiv beaktas i planeringen av innehåll, upplägg och inriktning på kurser. Vad gäller undervisningsformer och examinationsformer varierar uppläggen så att de ska fungera för alla studenter oavsett bakgrund och familjesituation. Exempelvis varvas salstentamen med hemtentamen och individuella skrivuppgifter med gruppuppgifter, i vilka gruppindelningarna är könsblandade. Ett annat exempel på hur jämställdhetsperspektivet beaktas i utbildningen är anonyma salstentamina.

Kurslitteratur

Jämställdhetsperspektivet återspeglas också i kurslitteraturlistorna för samtliga ämneskurser, och diskussioner kring detta förs kontinuerligt i lärarlagen. I utbildningens kurslitteratur ingår vetenskapliga artiklar som belyser kön, genus och heteronormativitet inom ämnet idrott och hälsa.

2. Jämställdhet på programnivå

Jämställdhetsperspektivet beaktas även utifrån följande aspekter:

- Vid sammansättning av beredande och beslutande organ eftersträvas en jämn könsfördelning. Riktlinjen vid Umu är proportionen 60/40. Då könsbalansen i LH:s programråd (dock inte i ämneslärarrådet) har varit något skev har åtgärder i form av striktare riktlinjer vidtagits, vilket resulterat i en jämnare balans.
- Vikten av att synliggöra både män och kvinnor i läraryrket är också en medveten strategi i LH:s marknadsföring och externa kommunikation.
- LH analyserar också ansöknings-, antagningssiffror, genomströmning och avhopp ur ett jämställdhetsperspektiv.

Studentbarometern som genomfördes 2016 visar att lärarprogrammen vid Umu utmärker sig i relation till andra program vid lärosätet genom att studenterna i hög utsträckning är nöjda med inslagen om jämställdhet. Hela 80 % av studenterna är nöjda med hur frågorna behandlas, vilket är en bekräftelse på att det målmedvetna arbetet med jämställdhet har fått gott utslag i utbildningen. Bedömningen är att examensmålet säkerställs samt att ett medvetet arbete med jämställdhet bedrivs i anslutning till programmet.

3. Sammanfattande analys och bedömning

Lärosätets bedömning är att jämställdhetsperspektivet beaktas, kommuniceras och förankras, på ett tillfredsställande sätt, i såväl innehåll som utformning och genomförande av utbildningen. Examensmålet säkerställs och att ett medvetet arbete med jämställdhet bedrivs i anslutning till programmet.

Utformning, genomförande och resultat

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömningsgrunder:

Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätets bedömning är att utbildningen följs upp på ett systematiskt sätt på både kurs- och programnivå. Resultatet av uppföljningarna omsätts vid behov i åtgärdsplaner som följs upp och återkopplas till relevanta målgrupper. Utbildningens genomströmning och avhopp analyseras och lärosätet vidtar åtgärder för att studenten ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid.

1. Uppföljnings-, åtgärds- och återkopplingsrutiner inom idrott och hälsa

Efter varje avslutat moment/kurs genomför respektive ansvarig institution en anonym skriftlig kursutvärdering. Resultaten av utvärderingarna återkopplas till den grupp som genomfört utvärderingen via momentets/kursens lärplattform. I återkopplingen beskrivs vad som behöver åtgärdas till nästa gång det aktuella momentet/kursen ges. Nya studentgrupper informeras vid början av varje moment/kurs om vilka förändringar som gjorts sedan föregående kursomgång och varför. En utmaning med detta system är att utvärderingarna genomförs först efter avslutat moment/kurs och att svarsfrekvensen ibland därför blir låg. Detta innebär att underlaget ibland blir så litet att ett tillförlitligt underlag inte genereras och att resultatet av utvärderingen därmed uteblir i praktiken. Rutiner för hantering av den formella kursutvärderingen är således ett utvecklingsområde. Av den anledningen genomförs, utöver skriftliga utvärderingar, även en muntlig utvärdering i slutet av respektive kurs (*Idrott och hälsa 1-3*). I den sista kursens mer omfattande utvärderingsträff ombeds studenterna ge synpunkter på hela ämnesstudietiden och på så sätt fångas än fler synpunkter in.

2. Exempel på kvalitetshöjande åtgärder utifrån uppföljning av ämneslärarprogrammet

Ett utvecklingsområde som har prioriterats under 2018 är implementeringen av en gemensam ramkursplan för VFU II (det finns redan en för VFU III). Utvecklandet av ramkursplaner är ett direkt resultat av den uppföljning som gjorts av programmet. Behovet av ramkursplaner påtalades, utifrån genomförda utvärderingar, i ämneslärarrådets programanalys. För 2019 planeras en översyn av de gemensamma riktlinjerna för VFU-besök, trepartssamtal samt underlag för bedömning av VFU.

Ämneskurserna i Idrott och hälsas struktur, innehåll, genomförande och examinationsformer följs löpande upp och diskuteras med studenter, undervisande lärare, studierektorer, pedagogiska ledare och studievägledare. Förslag på förändringar och utveckling av kurser förankras i lärarlagen och i förekommande fall med studierektorer och studievägledare. Ett utfall av dessa diskussioner, där såväl studenter och studievägledare varit involverade, är den förändring av *Idrott och hälsa 3* som genomfördes inför VT2018 och som innebar att det då sista momentet på kursen som, upplevdes för omfattande (22,5 hp), delades upp i två mindre moment. Skälet till detta var att det stora momentet upplevdes leda till problem med studiefinansiering och tillträde till kurser senare under programmet för de studenter som inte godkänts på alla examinerande uppgifter. Inför VT 2019 har ett liknande utvecklingsarbete genomförts i kursen *Idrott och hälsa 1* i vilken det första momentet har upplevs som för omfattande (18 hp). Ytterligare ett exempel på hur kvalitén i ämnesstudierna i idrott och hälsa har utvecklats de senaste åren, där studenterna och VFU handledarna på fältet varit involverade i diskussionerna, är införandet av ett nytt inslag inom *Idrott och hälsa 3* under VT 2018. Studenterna har i detta inslag i uppgift att utveckla sin didaktiska och praktiska ämneskompetens inom ett område de själva bedömer som angeläget att utveckla i sin framtida roll som lärare.

Studenterna ska planera för hur de ska utveckla sin kompetens, praktiskt träna på kompetensen och avslutningsvis utvärdera resultatet.

3. Uppföljnings-, åtgärds- och återkopplingsrutiner på programnivå

Följande uppföljningar och utvärderingar fastställas i Umu:s kvalitetssystem genomförs på programnivå:

1. nybörjarenkät och studiebarometer,
2. säkring av examensmål i matris för program/examina,
3. programutvärderingar, såväl i mitten som i slutet,
4. alumnenkät,
5. kollegial granskning av program, vart sjätte år,
6. avhopsanalys.

Programrådet för ämneslärarprogrammet skriver årligen en kombinerad verksamhetsberättelse och verksamhetsplan – en programanalys – där resultatet av genomförda uppföljningar presenteras och diskuteras liksom förslag till förändringar, åtgärder och utvecklingsinsatser. Därefter upprättar LH:s ledning en Uppföljnings- och åtgärdsplan, som fastställs av LH:s styrelse. Processen är kopplad till budgetarbetet så att adekvata resurser kan avsättas. LH:s styrelse följer även årligen upp föregående års Uppföljnings- och åtgärdsplan, för att säkerställa att åtgärder har vidtagits. Resultatet av kursutvärderingar diskuteras vid behov i programråd samt i dialog mellan LH:s ledning och institutioner (se tabell nedan).

Resultatet av genomförda uppföljningar samt beslutade åtgärder återkopplas på följande vis till relevanta intressenter:

Kategori	Återkoppling
Lärare och annan personal	<ul style="list-style-type: none"> • Uppföljningsdialoger mellan LH:s ledning och de institutioner som medverkar i ämneslärarprogrammet. Även resultat av genomförda kursutvärderingar diskuteras (årligen). • Lärarhögskolans prefekt- och studierektorsmöte (tre gånger per termin) • Via hemsidan där uppföljningar, programanalyser, fastställd "Uppföljnings- och åtgärdsplan", minnesanteckningar från programråd och styrelseprotokoll publiceras.
Studenter	<ul style="list-style-type: none"> • Dialog mellan LH:s ledning och studentorganisationen UmPe (2 gånger per år), • via lärplattformen Cambro, där studenter på ämneslärarprogrammet kan ta del av programanalyser, genomförda uppföljningar samt Uppföljnings- och åtgärdsplan. Se även studentperspektiv.
Avnämare	<ul style="list-style-type: none"> • genom det regionala samverkansrådet (i februari samt löpande, se Arbetsliv och Samverkan), • via ett VFU-samverkansmöte (en gång per termin). • månadsvis nyhetsbrev till skolhuvudmän och lärare i regionen.

Trots tät kontakt med institutionsledningar, information på hemsidan osv, är återkoppling till alla lärare som medverkar i programmet en utmaning. I en nyligen genomförd kollegial audit av LH framkom exempelvis att lärare i programmen önskar fler gemensamma temadagar för att ta del av information och diskutera gemensamma utvecklingsfrågor. En sådan dag genomfördes i oktober 2018 när frågor angående UVK diskuterades.

Vid LH genomför ansvarig studievägledare en behörighetsprövning under termin fyra samt åtta. Om en student har svårigheter med studierna erbjuds ett vägledningssamtal. Eventuella åtgärder för att hjälpa studenten att utföra utbildningen inom planerad studietid diskuteras med kursansvarig/-a lärare. Studerande har också under hela studietiden möjlighet att kontakta studievägledning för stöd kring sin studiegång. Studenter erbjuds även stöd via Studenthälsan i fysiska, psykiska och psykosociala frågor. Ett annat stöd är Studieverkstaden som hjälper studenter med frågor kring studieteknik, akademiskt skrivande och muntliga presentationer.

Analys av genomströmning sker löpande under året i samband med de tertiälvisa ekonomiska prognoserna. En avhopsanalys genomförs systematiskt två gånger per år via intervjuer med studenter som avslutat sin utbildning i förtid. Resultaten analyseras av LH:s ledning och programråd. Eventuella åtgärder förs in i den årliga "Uppföljnings och åtgärdsplanen". Resultaten återkopplas enligt tabellen ovan.

Studentperspektiv

Bedömningsgrund:

Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Vid lärosätet finns goda förutsättningar för studenter att aktivt medverka i utvecklingen av ämneslärarprogrammet och sina lärandeprocesser. Informationskanaler finns för att informera om både själva utbildningen och det löpande kvalitetsarbetet på både institutions- och programövergripande nivå.

1. Studentinflytande och informationskanaler inom idrott och hälsa

Formell studentrepresentation finns i grundutbildningsråd på institutionsnivå. Studenterna har även ett formellt inflytande över utbildningen via kursutvärderingar, se Uppföljning, åtgärder och återkoppling. Den fysiska miljön i vilken lärares arbetsrum finns i nära anslutning till studentmiljön uppmuntrar till relativt tät informell dialog och detta mer informella utbyte sker även i samband med undervisningstillfällena vilket möjliggör att studentperspektivet blir mer synligt. Det finns även en formell studentorganisation, Studenter Med Idrott Som Kompetens (SMISK), som driver frågor tillsammans med lärarstudenternas egen sektion inom Umeå studentkår, UmeåPedagogerna (UmPe), kring utbildning inom idrott och hälsa.

Studentgruppen möter ofta samma lärare återkommande genom kurserna. Lärare och studenter hinner därför utveckla goda relationer med varandra och det finns ett öppet och tillåtande samtalsklimat. Studenterna ges åtskilliga tillfällen, som de gärna tar, att framföra synpunkter på både undervisning, examinationsformer och litteratur. När det sker i tid får lärarna också möjlighet att ta tillvara studenternas synpunkter för att tillgodose önskemålen och kompensera för upplevda brister innan studenterna hinner avsluta ämnesstudierna.

Studenterna får information om scheman, studieguider och kursplaner via Pedagogiska institutionens externa web.

Det är sammantaget lärosätets bedömning att ämnesstudenterna har stor inflytande över sin utbildning i ämnet Idrott och hälsa, både formellt och informellt.

2. Studentinflytande och informationskanaler på programnivå

Vid LH finns studentrepresentanter i alla beredande och beslutande organ. UmPe tillvaratar studenternas intressen. Dialog mellan LH och UmPe förs när så behövs samt vid två fasta tillfällen per år, se Uppföljning. Det förekommer också att enskilda studenter/studentgrupper mer informellt tar kontakt med föreståndaren för LH eller personal vid kansliet för enskilda samtal om utbildningen. Samråd sker därefter mellan ledning och kansli kring hur studentens synpunkter förs vidare.

Information om ämneslärarprogrammets kvalitetsarbete finns i särskilda programsidor i lärplattformen Cambro, se Uppföljning. På så vis kan studenterna löpande följa utvecklingen i sitt program, medverka i kvalitetsarbete och utveckla sina lärandeprocesser. Särskilda möten hålls också med de studenter som läser ämneslärarprogrammet för att informera om val av andraämne, VFU och examensarbete. På LH:s webb finns också särskilda utbildningssidor "För våra studenter" med information och kontaktvägar.

Arbetsliv och samverkan

Bedömningsgrund:

Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Utbildningen är anpassad till arbetslivet och ger studenterna goda förutsättningar att möta ett föränderligt arbetsliv. Informationskanaler för samverkan om och avstämning kring utbildningens innehåll och utförande finns såväl i formella beredande och beslutande organ, som i mer öppna nätverk och sammanhang.

1. Arbetsliv och samverkan inom ämnet idrott och hälsa

I idrott och hälsa sker samverkan med det omgivande samhället på flera sätt. Ett exempel är att undervisande lärare är involverade i fortbildning för yrkesverksamma lärare. Innehållet i denna fortbildning planeras tillsammans med lokala representanter för Idrottslärarförbundet. På detta sätt får universitetslärarna inblick i de utmaningar och behov som finns inom skolan och kan därigenom tydligare koppla samman det teoretiska innehållet med den praktiska skolverksamheten i sin undervisning. Under samtliga kurser i idrott och hälsa genomförs också regelbunden samverkan genom medverkan i praktiska aktiviteter. Exempel på sådana aktiviteter är projektet *Alla på snö* som genomförs tillsammans med en lokal skidförening i vilket alla årskurs 4 elever i Umeå kommun får möjlighet att prova på utförsåkning samt *Special Olympics* som genomförs tillsammans med ett parasporförbundet. För att möjliggöra för att studenterna utvecklar de kompetenser som krävs för att undervisa i ämnet idrott och hälsa, får studenterna exempelvis löpande möjlighet att utveckla sina kunskaper om användandet av IKT i undervisningen. Detta sker bland annat genom att studenterna i respektive ämneskurs själva dokumenterar de uppsatta målen för rörelsekompetensen för kurserna.

2. Arbetsliv och samverkan på programnivå

För att bättre kunna förbereda studenterna för ett varierat arbetsliv är målsättningen att de under sina VFU-kurser ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar. Den avslutande långa VFU:n ger studenterna goda förutsättningar att genomföra VFU i båda sina ämnen, samtidigt som de får följa utvecklingen i skolan och i arbetslaget under en längre tid. Uppföljningar visar denna konstruktion är ytterst värdefull som förberedelse för den kommande yrkesverksamheten. Programmet förbereder även studenterna för att bedriva systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete i skolan. Genom de forskare och doktorander som medverkar i programmet uppmärksammas studenterna dessutom på möjligheten att söka forskarutbildning. Samtliga studenter i programmet får också träning i röst och tal av logoped. Andra generiska kompetenser som tränas i programmet är skrivande, ledarskap samt kritiskt och självständigt tänkande. Med tanke på digitaliseringens starka inverkan på skolan är bedömningen att detta område behöver stärkas ytterligare i programmet. Ett utvecklingsprojekt (Rum för lärarutbildning) har nyligen genomförts vid Umu för att främja studenters och lärares kunskaper om det fysiska och det digitala rummets betydelse för lärande. Ytterligare ett utvecklingsområde är fjärrundervisning i vilket ett praktisknära forsknings- och utvecklingsprojekt för närvarande är under formering.

Såväl LH:s styrelse som programrådet innehåller representanter från arbetslivet. Samverkan sker även i ett Regionalt samverkansråd innefattande LH och regionens skolhuvudmän. Under rådet finns partssammansatta arbetsgrupper: en för övningsskolor, en för praktisknära forskning och en för utveckling av VFU. Vidare finns ett VFU-handledarnätverk som möts två gånger per termin för information och avstämning om utbildningens innehåll och utformning. Dessutom arrangeras återkommande temadagar mellan skolhuvudmännen i regionen och LH. Hösten 2017 var temat IKT och fjärrundervisning och 2018 är temat övningsskolor. Alumnuppföljning genomförs vartannat år i form av en enkät som utvecklats i samarbete med ett tjugotal lärosäten i landet. Enkäten fokuserar i hög utsträckning på i vad mån lärarutbildningen förbereder studenterna för arbetslivet och resultaten är nedbrytbara på lärosätetsnivå. Åtgärder med anledning av resultaten förs in i Uppföljning- och åtgärdsplanen, se Uppföljning.